

Z jednání obecní rady a obecního zastupitelstva

26. schůze obecní rady spojená s pracovní poradou obecního zastupitelstva se konala dne 11. 4. 2000. Zastupitelé posoudili alternativy řešení rekonstrukce čerpacích stanic k ČOV, jelikož dodavatelská firma, která dodala zařízení do stávajících ČS byla již zrušena. Je nutné poškozené a nefunkční zařízení nahradit novým, přičemž náklady na rekonstrukci ČS budou činit cca 0,5 mil. Kč. Dále schválili drobné úpravy v rozpočtu obce, z úhrady od pojišťovny za poškození pivního stanu v Pardubicích, nákup nových 2 dílů stanu a vzhledem k uvolnění obchodovatelnosti akcií JČE a JČP doporučili uvolnit další finanční částku z rezervy obce na opravu místních komunikací. Zastupitelé ještě projednávali zabezpečení prodeje pozemku nad čerpací stanicí Pap-oil pro výstavbu pneuservisu, pronájem zbývajících částí sportovního areálu Cihelna v Chlumu, svoz volkoobjemového odpadu v obci, postup oprav místních komunikací a další.

- Lin -

55. výročí květnových dnů ve Křemži

Připomeňme si letošní 55. výročí tak významné události jako byl pád Hitlerovy "tisícileté" německé říše a znovunabytí naší svobody. Nechci opakovat vzpomínky na květnové revoluční dny, jak je krásně vylíčil tehdejší kronikář Václav Daněk v našem Křemežsku v roč. 1995 nebo Zdeněk Hořejší již v roč. 1990. Podíváme se na květnové dny z pohledu neznámého autora, který zachytil události konce války a tento strojopis dal do úschovy do Okresního archivu v Českém Krumlově. Z tohoto velmi podrobného vylíčení událostí v obci Křemže podám jen stručný výtah:

Pád nacismu a naše osvobození jsme cítili již několik týdnů před tím. Nad naším Křemežskem jsme stále častěji viděli létat skupiny amerických bombardovacích letadel, která mířila do Rakouska a Bavorska bombardovat důležité objekty. Občas se také u nás objevili stíhači americké armády, aby odstřelovali německé transporty, které převážely vojáky a zásoby na různé úseky fronty, která už se k nám rychle blížila. Koncem dubna bylo za tichých večerů slyšet dunění děl z přibližující se

fronty východní a západní. Osazenstvo podniku, který u nás stavěl od mříčského nádraží k Perku (samota u Kráků) úzkokolejnou dráhu, opouštělo postupně stavbu a s nimi se ztráceli sem nuceně nasazení profesori a učitelé. Křemežští se už dávno před tím připravovali na převzetí moci. Vytvořili revoluční národní výbor, jehož členové byli: starosta Tomáš Šimeček, učitel Jan Ochozka (nesměl v té době učit), František Fink, dělník, František Weis, tesař, František Sklář, strojník, Vlastimil Šedina, učitel. Později byl výbor rozšířen o další členy. První zasedání revolučního národního výboru bylo v sobotu 5. května ve 20:00 h v ředitelně školy. Bylo dost odvážné se zachytit ve školní budově (nynější radnice). Byla celá obsazena organizací TODT, která měla dohled na budování úzkokolejné dráhy k niklové rudě a v poslední době sem přibyla skupina gestapáků a německých uprchlíků z Polska. Ve škole se proto už dávno nemohlo vyučovat a žáci se scházeli jednou týdně v nevytopené sokolovně pro zadání domácích úkolů a těšili se, že na jaře se budou moci učit v přírodě.

Těžko bylo ve škole přesvědčit německého oberlantrata o tom, že válka jejich je prohraná, aby se vzdali a uznali pravomoc revolučního národního výboru. Byl tvrdý a neústupný a prohlásil: "Já vím, že padnu. Ale za jednoho našeho muže padne deset vašich lidí, protože nemáte zbraň." "Při tom dal osadit okna školy svým mužstvem a před školu postavit strojní pušku. Snazší bylo jednání s velitelem vojáků v německé škole (v domě Dr. Zdeňka Maška), kde velící důstojník složil zbraň a šel hlásit národnímu výboru, že kapitulují.

V noci ze soboty na neděli (z 5. na 6. květen) projížděla Křemží kolona Německého červeného kříže. Zbraně, které byly bez problému od této kolony získány, byly uloženy ve škole a v Řezankově domku na jeho zahradě (za nynější budovou mateřské školy). Bylo dojemné, že velitel této kolony ve vzorném německém postoji popřál před odjezdem kolony "vše nejlepší vaší vlasti". S prvním úsvitem pak ale projížděla Křemží kolona německých aut plně obsazená vojskem. Zastavila se na náměstí, kde se právě procházel oberbaurat (vrchní dozorce nad stavbou

dráhy) Sewald a po rozhovoru s velitelem kolony vojska bylo vojákům nařízeno uzavřít ulice a zaujmout bojové postavení před školní budovou. Všem našim, kteří v budově byli, bylo nařízeno vyjít ven. Jistě bylo každému z nich krušno, co s nimi bude? Po krátkém jednání však bylo dohodnuto, že zbraně ze školy i Řezankovy vilky - předtím pečlivě roztříděné a srovnané - musí být vojákům vydány. Nato vojsko odjelo.

Po předchozí radostné sobotní náladě padla v neděli na všechny tíseň, zvláště když docházely zprávy, že v Praze se na barikádách bojuje, Němci se nechtějí vzdát a páchají zvěrstva.. Jinak byl v Křemži a okolí celkem klid. V pondělí 7. května si

ráno přijel před tím utečený oberbauprat Knauer do Křemže pro auto a pro prase, které si tu vykrmovala organizace Todt. Jeho vystupování bylo drzé a sebevědomé, stejně tak chování německé písařky Pohlové. Byl propuštěn, i když, jak se později zjistilo, si odvezl ještě velké množství dalších zásob. V poledne však šlo do tuhého, když od Českých Budějovic přijela trestní výprava SS-manů. (Obávaný postrach všem, kde se objevila.) Jen díky zásahu Němce ing. Lackenschweigera se podařilo trestní kolonu SS dostat ven z Křemže, aniž by došlo k nějakému masakru. Starosta Šimeček však musel s nimi jako rukojmý jet až za hranice tehdejšího Protektorátu, kde byl propuštěn. Tak bylo překonáno největší nebezpečí, které Křemži hrozilo. Ing.

Lackenschweiger byl po dobu své působnosti v Křemži ostatně znám jako dobrý člověk, i u Čechů oblíbený.

Odpoledne pak již začal přes Křemži úprk rozbité německé armády, která mířila na Rojšín, Chvalšiny a Český Krumlov, aby padla raději do zajetí Američanům, ne Sovětům. Tento téměř bezhlavý úprk sílil a trval i další dny na autech, kolech, s koňmi i pěšky. Dokonce i dva německé největší tanky "Tygři" projely Křemží. Občané z Křemže a vesnic při silnici od Českých Budějovic zažili nezvyklou hrůznou podívanou. Teprve 10. května si Křemže oddychla, když se zde na pěti autech objevili první Američané. Byli uvítáni národním výborem ve škole a na faře

byla pro ně narychlo uspořádána hostina.

Revoluční národní výbor čekaly další významné úkoly: Převzít vedení obce a zajistit tak roztroušený hodnotný materiál po celé úzkokolejné trati, která byla dlouhá asi 9 km, zajistit střežení sanitního parku v lese na Borech u železniční trati, kde byla uskladněna několikamilionová hodnota a vůbec zavést řádný chod a pořádek v obci. Nebylo tedy ani v naší střediskové obci Křemže jednoduché zvládnout situaci v květnových dnech a v době následující, kdy se po osvobození rodila nová demokracie. Bohužel, dlouho nám nevydržela. Únorem 1948 byla udušena opět jiným totalitním režimem.

- F. Nejedlý -

Vzpomínka na Američany před 55 lety

Ve středu 9. května 1945, když naše území opouštěly poslední kolony Němců, přijel do Chlumu asi v 5 hodin odpoledne první džip s americkými vojáky. Podle mapy v jejich rukou nám bylo jasné, že chtějí zjistit, na jakém území jsou. To jim vysvětlil až pan Dr. Zdeněk Mašek s ujištěním, že jsou zde vítáni. Vojáci složili mapu, otočili džip a odjžděli směrem ke Kletci. Zřejmě jeli přes Hejdlu do Chvalšín, kde byli již 8. května. Druhý den před polednem přijel do Brloha džip, u Bednářů zastavil a holky i kluci k vojákům do auta naskákali a ujížděli s nimi do Křemže. Tento džip je na snímku jak přijíždí na náměstí kolem školy.

Další džipy a nákladáky se valily od Krumlova dnešní Budějovickou ulicí. V jejich čele přijelo auto s velitelem Američanů a s ním i náš parlamentář - důstojník československé armády. Ti zastavili před farou, kde byli pak oficiálně uvítáni a pohostěni. To se již velitelé jednotek rozcházeli do větších domů a hledali ubytování pro sebe i své vojáky.

K nám přišel v pátek jeden seržant s vojákem, zda tam můžeme ubytovat několik vojáků. Otec trochu angličtinu ovládal a my jsme s bratrem rádi náš podkrovní pokojík vyklidili a nastěhovali se na verandu. V pokojíku se usídlili seržant a 5 vojáků. S těmi jsme se již zača-

li seznamovat blíže osobně. Druhý den ráno přišel voják s kanystrem z umělé hmoty a oslovil matku. "Mama - milk". Bylo jasné, že chce mléko a máti mu raději mléko nalila do většího hrnce. Voják je chtěl platit okupační markou, my jsme však takový peníz viděli poprvé a neměli jsme tušení, jakou má hodnotu. Matka mu modrý papírový čtvereček vrátila, tak druhý den přišel s balíčkem kakaa, které bylo výborné a od doby naší republiky jsme nic podobného nepili. Odpoledne přišel další se zelenou krabičkou označenou Breakfast (asi snídaně) a pronesl "mama egg". Chvilku jsme si ukazovali, až když někdo od nás řekl "hemedecks", voják se usmál a řekl "yes ham and eggs" a bylo jasné,

že potřebuje vajíčka. Dostal jich asi deset, což byl pak pravidelný denní výměnný obchod naší maminky s Američany. Milk za kakao a eggs za breakfast. Zdar! si nic vojáci nechtěli vzít. V sobotu jim máti napekla mísu českých tvarohových koláčů, část i s povídky a kluci si náramně pochutnávali.

Otec měl starý německo-anglický slovník, s bratrem Mirkem jsme slovník vyhledali a hned bylo dorozumívání jednodušší. Naučili jsme se zdravit: "Good day" nebo "good morning", ale později jsme odposlechli, že vojáci se zdraví "hallo" a zdravili jsme je také tak. Občas přišel s vojákem dolů i seržant, urostlý velký Američan, tichý a velmi slušný kluk. Když zjistil, že v kolébce spí tříletá Drahuška, přiklekl ke kolébce, prohlížel si ji a kolébal i když holky spaly. Někdy tam spávala i Jarka, která byla o 2 roky starší. S bratrem jsme zjistili, že švagr se anglicky řekne brother-in-law (doslova "bratr podle práva"), tak jsme ho potom oslovovali i když jsme věděli, že se jmenuje George. Byl to student chemie a našemu oslovení se jen pousmál. Škoda, že byl proti jiným vojákům málomluvný.

Někdy se nahoře v pokojíku šlo i 8 vojáků a většinou přes den hráli karty, popíjeli kakao a smažili si vajíčka se šunkou. V pokojíku bývalo nakouřino a bylo těžší vidět od dveří ke stolu. Nejvíce jsme se

seznámili s Johnem a Waltrem. John byl původem Polák a tak nebylo těžké se s ním dohodnout. Waltrovi rodiče pocházeli z Maďarska a Waltr uměl dobře německy, takže i s ním nebyla domluva obtížná. V té době se vítězství oslavovalo 3 x do týdne. Američani měli svoji kapelu, kterou uváděli na plakátech, které si sami psali "Americká swingorchester hraje bude". A swingorchester hrála v úterý, v sobotu a někdy i v neděli v sokolovně. Při zábavě se čepovalo studené kakao a kouřily ameriky, které proti našim zorkám i jiným cigaretám voněly, každé podle druhu jinak. Nejznámější byly Camel, Chesterfield a Lucky Strike. I kluci ze 3. a 4. třídy sbírali číka pro své táty a dědy. Američani si zapálili i když začala hrát hudba, sotva si jednou či dvakrát zatáhli, pak cigáro tíkli a prostředníkem přes palec odstřelili mimo taneční parket. Takové vajgly lapali kluci přímo ve vzduchu.

Celé jaro i léto bylo tehdy krásné počasí, žně skončily již začátkem srpna. Po dožínkách k nám přišel poručík a kapitán od zdravotní služby s dotazem, zda by si mohli občas zajezdit na koních. Otec jim slíbil, že ano, ale že s nimi musím jet a že máme jen jedno sedlo. Pan kapitán prohlásil "no problem" a v úterý, jak se dohodli s otcem,

přijeli se sedly i s uzdečkami, já jim koně přichystal a jeli jsme na vyjížďku do Otmaně a po loukách až k Rojšínu. Na rovné louce jsme si zaklusali i zacválali a během vyjížďky jsme se vzájemně učili: Američané se vyptávali, jak se co nazývá česky a já si rozšiřoval znalost angličtiny zase od nich. S domluvou jsme problém neměli, pan poručík uměl obstojně německy a pan kapitán francouzsky. Z obou jazyků jsem v r. 1943 maturoval. Zdálo se mi, že některé názvy byly trochu poameričtění, protože Křemežský

potok byl podle nich river - řeka, louka za Otmaní byla prerie a koně horses, což mě zklamalo, protože jsem čekal, že to budou mustangové. Za jednu vyjížďku jsme zvládli několik anglických vět a doktoři českých.

Asi tři týdny jsme ještě projížděli okolí Chlumu, Otmaně a Ochozňáku a pak byla Yanki - divize vystřídána 94. americkou divizí a museli jsme se rozloučit.

- Z. H. -

POBALTÍ POKRAČOVÁNÍ

Hned za hranicemi do Ruska nám "vyráží" dech bezútěšnost rozlehlé plochy s viditelnými pozůstatky komunistického hospodaření. Polorozpadlé "dači" a neobdělávaná pole jsou toho němými svědky. Jaký to kontrast s pečlivě upravenými políčky obklopujícími upravená venkovská obydlí v celém Pobaltí!

Po poměrně slušné komunikaci dálničního typu (patrně sloužila vojenským účelům), kde potkáváme jen málo aut, vjíždíme vpozdvečer do slavného města hrdiny PETROHRADU. Toto jméno mu bylo vráceno teprve nedávno a to se ho, prý, jednou za rok na celý měsíc musí

(asi nostalgii ke starým pořádkům) vzdát a ustoupit Leningradu! Přestože do Petrohradu přijíždíme až kolem 22. hodiny, je poměrně dobře vidět. Slavné bílé noci už sice nestihneme, (ty zde vrcholí v červnu), ale i tak je to více než příjemné.

Jako místo k přenocování volíme prostor u jedné pumpy na petrohradské periférii. Jaké je však naše překvapení, když se dozvídáme, že pumpa je střežená (muži s kalašnikovými nás navštívili osobně) a tudíž i my musíme zaplatit za ochranu naší bezpečnosti. Smíme si zaparkovat v prostoru za závorou, ale ten musíme opustit nejpozději v 7 hodin ráno místního času (přestože vzdálenost od Moskvy je velká, platí zde moskevský čas), takže v 5 hodin našeho času. Tou dobou totiž objíždí své pumpy hlavní

šéf (asi nejvyšší mafiánský boss) a chlapi se nechtějí dostat do podezření, že brali od cizinců peníze a samozřejmě mu většinu odevztat. Stejný strach má i mladá žena pracující u stejné pumpy. Ta si pro změnu přivydělává tím, že pronajímá sprchu ve své miniaturní šatně. Vyžili jsme její nabídky a patřičný finanční obnos jí předávali přímo v koupelně, aby to nikdo z jejích kolegů neviděl.

Strach jednoho člověka před druhým je to, co nás v této zemi děsilo nejvíce.

Daší dva dny, které se v "Benátkách severu" chystáme strávit, snad reputaci získanou hned na začátku napraví. Následující dopoledne věnujeme rozsáhlým zahradám palácového komplexu, jakým je "Car-

RUSKO - Sankt Peterburg
Památník Petru Velikému

skoje selo". Největší chaos vládne před barokním Kateřininým palácem vytvořeným stavitelem Rastrellim (tvůrce mnoha dalších architektonických skvostů v okolí - např. Zimního paláce). Palác byl během 2. světové války téměř celý zničen, takže většina toho, co teď vidíme, je rekonstrukce podle dobových kreseb a fotografií. Množství lidí a výše vstupného pro "inostrance" nás odrazuje od jeho návštěvy.

Dáváme přednost příjemné procházce parkem, kde vodní plochy doplňují pečlivě udržované trávníky, altány a menší zámečky. Připadáme si jako ve francouzském Versailles. Srovnání s Francií nás během návštěvy Petrohradu napadne ještě mnohokrát. Tak třeba Něvský prospekt je moderní široký bulvár dlouhý 4 km. Představuje dopravní a obchodní centrum Petrohradu. V jeho těsné blízkosti stojí známá Kazaňská katedrála. Zde jsme měli štěstí na pravoslavný svatební obřad.

Poté jsme opustili rušný prospekt a odbočili k chrámu Vzkříšení Krista. Cesta k jedné z nejkrásnějších dominant města vede kolem jednoho z mnoha petrohradských kanálů (město je jimi doslova protkáno) a příjemný vítr od vody v rozpáleném městě vyloženě vítáme. Chrám se spanile tyčí na Náměstí Umění a jako inspirace pro jeho stavbu sloužil chrám Vasila Blaženého v Moskvě. Také má tolik tvarově a barevně rozmanitých cibulkovitých věží a bání. Před jeho krásou se až tají dech. Nejvíce nás překvapuje

stáří (nebo spíše mládí) chrámu. Byl vybudován v letech 1887 - 1907.

Odtud pokračujeme kolem Ruského muzea, před kterým stojí socha Puškina (ten měl zrovna 200. výročí narození) až na Palácové náměstí se známou budovou Admirality a Zimním palácem. Ermitáž, která se v jeho prostorách nachází, však dnes není otevřena a tak se nezdržujeme a pokračujeme dál. Památky, kterých je v Petrohradě početně, jsou rozesety na velké ploše a nutí návštěvníka k pěší turistice vysokého stupně. Zvlášť, když na to má pouze dva dny, jako my.

Další památkou dobře známou z hodin ruštiny, je Měděný jezdec na Náměstí děkabristů (to je pojmenováno podle první vzpoury ruských revolucionářů proti carovi 14. 12. 1825). Socha představuje Petra Velikého na koni stojícím na zadních a do země zadupávajícím zrádného hada. Nedaleko od Náměstí děkabristů je další nádherná stavba - Isakijevská katedrála. Svojí kopulí s ochozem připomíná americký Kapitál.

Od katedrály se přesouváme směrem k nábreží řeky Něvy. Po některém z mostů se musíme dostat na druhý břeh, protože tam někde kotví Aurora. Známy křižník stojí zcela opuštěný a vůbec nám nepřipadá, že jeho výstřel toho má tolik na svědomí. Protože je pondělí, není ani on přístupný a tak jej obdivujeme pouze zvenčí. Při té příležitosti se dáváme do řeči s prodava-

či suvenýrů u jednoho stánku. Když zjišťují náš původ, ihned se omlouvají za svoji vládu a události, kterých se na našem národu dopustili v srpnu 1968. Doslova prohlásili, že se moc styděl. Byl to přinejmenším zvláštní pocit, přijímat omluvu blízko Aurory, v zemi, kde vládne pseudodemokracie za události, které se odehrály ještě před naším narozením. Alespoň si v těchto situacích dokazujeme, že mnohaleté studium ruštiny nebylo tak docela zbytečné. Někdy mě až překvapilo, jaká slovíčka mi ještě "vyplavala"

Cestou do Arurory míjíme mešitu, která nám však do tohoto prostředí moc nezapadá. Slunce už pomalu ztrácí sílu a nám už zbývá návštěva poslední dominanty Petrohradu - Petropavlovské pevnosti. Vysoká štíhlá věž Petropavlovské katedrály patří panoramě města jako silueta Pražského hradu k Praze.

Pevnost byla založena roku 1703 a je nejstarší budovou v Petrohradě. Petr Veliký ji stavěl k obraně proti Švédům, ale stačil je porazit ještě před jejím dokončením. Do roku 1917 se používala hlavně jako vězení.

Pevnost leží na Zaječím ostrově a je obehnaná tlustou obrannou zdí. Tu obcházíme i my a tiše závidíme koupajícím se na městské pláži. jako zasloužené občerstvení si kupujeme vyhlášenou ruskou zmrzlinu. Nikde jsme neobjevili "kostku", kterou známe pod tímto názvem od nás. Zde se prodává pouze v jakémisi "květináči". Trochu nás zklamala její chuť, ale hlavně konzistence. Při lízání hrozí poškrábání jazyka, takže ji musíte ukusovat.

Protože nás ani po požití životabudiče jakým byla zmrzlina neopustil pocit, že v nohách máme víc než tisíc mil, netrpělivě vyhlížíme náš dočasný pojízdný příbytek. Čeká nás u dvou velkých červených Rostralských sloupů na nábreží. Ty prý dříve sloužily jako navigační body.

- pokračování příště -
- V. S. -

Sousedské vztahy v obci

- pokračování -

Častou příčinou sporů mezi vlastníky sousedících pozemků je otázka **vstupu na pozemek souseda**. Vlastníci sousedících pozemků mají vzájemnou povinnost umožnit vstup na svůj pozemek, popř. na stavbu na něm stojící, a to na nezbytnou dobu a v nezbytné míře, a pokud to nezbytně vyžaduje údržba a obhospodařování sousedního pozemku nebo stavby. Pokud by v důsledku vstupu na sousedící pozemek (stavbu) vznikla škoda na tomto pozemku nebo stavbě, je ten, kdo škodu způsobil povinnen ji uhradit. Odpovědnost za škodu zde má objektivní charakter, vzniká bez ohledu na to, zda ji škůdce zavinil či nikoliv.

Zákon neukládá vlastníku pozemku obecnou povinnost tento pozemek oplotit. Ovšem v konkrétním případě může soud tuto povinnost uložit svým rozhodnutím. Bude tomu tak za situace, kdy oplocení je potřebné a nebrání účelnému využívání sousedících pozemků. Za potřebné bude považováno oplocení zejména v případě, kdy poskytne ochranu proti nepřipustným zásahům, kterým nelze jinak zabránit, k tomu dochází např. vnikáním chovaného zvířectva na pozemek. V dané souvislosti vzniká nezřídka spor v otázce, **který z vlastníků sousedících pozemků je povinnen svůj pozemek oplotit**. Zákon obecné pravidlo neobsahuje. Pouze jako obvyčej je někdy respektováno tzv. pravidlo pravé ruky, podle kterého je vlastník povinnen oplotit svůj pozemek po pravé straně při čelním pohledu od vstupu na pozemek.

Orgánem, u něhož se lze domáhat ochrany proti tomu, kdo právo chráněné občanským zákoníkem ohrozí nebo poruší, je zásadně soud. Vlastník sousedící nemovitosti, jehož práva jsou jednáním souseda ohrožena nebo narušena, může podat u soudu tzv. zápůřčí žalobu. Jejím cílem je, aby se žalovaný neoprávněných zásahů zdržel, popř. aby tyto rušivé neoprávněné

zásahy byly odstraněny. Stejně právo má i oprávněný uživatel nemovitosti.

Ačkoli ochrana práv chráněných občanským zákoníkem přísluší zásadně soudu, případně jiným státním orgánům, občanský zákon zcela výjimečně připouští, a to tam, kde hrozí bezprostřední nebezpečí neoprávněného zásahu, bránit se svépomocí. Jedná se o způsob ochrany práva, při kterém sám vlastník nemovitosti, jehož práva jsou ohrožena, svojí mocí a silou chrání tato práva. Právní úprava však zároveň stanoví podmínky, za nichž je svépomoc přípustná. Ohrožený pak může sám odvrátit zásah, který je neoprávněný (o svépomoc v mezích zákona tudíž nepůjde, jestliže by jednání směřovalo proti zásahu k tomu povolaného orgánu, provedenému v rámci jeho pravomoci), bezprostředně hrozí (o svépomoc by nešlo proti zásahu, který už trvá delší dobu, který pominul nebo hrozí až ve vzdálenější budoucnosti), jednání ohroženého musí být v příčinné souvislosti s neoprávněným zásahem do jeho práva, svépomoc musí být provedena přiměřeným způsobem, a to jak co do přiměřenosti použitých prostředků, tak i co do vynaložené intenzity a rozsahu odvrácení neoprávněného zásahu. Pokud by uvedené podmínky nebyly splněny může být svépomoc posuzována jako porušení práva, provázené odpovědností za škodu.

- JUDr. Šišolák -

Formani a drváci

Než se dostane kalamitní dřevo na pilu, oddělují kmeny od kořenů lesní dělníci, kterým se na Šumavě říká drváci. Jedná-li se o vývrát - stromy vyvrvané vichřicí i s kořeny - odříznou kmen od pařezu, což je spodní část kmene, kde se nad zemí začínají rozvětňovat kořeny stromů. Zlomené stromy se poráží tak, aby se nezaklesly mezi větve zdravých

kmenů a po odstranění větví se nejschůdnější cestou dostaly na skládku. K poražení takového stromu používali drváci dříve podlouhlé pily zvané břichatky, sekery a klíny, aby se strom položil podle jejich představ. Pak osekali větve, odřízli rozštípané dřevo pod zlomem, aby kláda byla schopná transportu ke skládce. Od slova kláda vzniklo přesnější označení formanů na kladaře.

Kladaři byli lidé, kteří se živili stahováním poražených klád na skládky a pak jejich odvozem na pilu. Někdy vlastnili majitelé pil svá spřežení a zaměstnávali formany nebo to byli zemědělci a formanstvím si přivydělávali. Někteří jen formančili a krmení a stelivo pro koně kupovali. Budu raději používat přesnější výraz kladaři, protože se jedná o pracovníky, kteří se specializovali na stahování klád a jejich převoz na pilu. Kladařina byla práce pro člověka, tak pro koně namáhavá a náročná na sílu a zručnost - u nás se pro zručnost používal také výraz fortel. Jako kluk jsem viděl, když přivezli z lesa Šimečků valacha, který si zlomil pánevní kost, když kláda zachytla za pařez a kůň musel být utracen. Stejně zaplatilo v našem kraji několik drváků životem při této tvrdé a nebezpečné práci.

Když otec koupil ve 23. roce část chlumského dvora, měl ve volných stájích koně majitel mříčské pily pan Šmíd. Protože pocházel z Rakovníka, říkalo se koním i jejich ošetřovatelům "rakovníčtí".

V té době se kladařstvím živilo na Křemežsku několik hospodářů - kladařů, námezních i samostatných kladařů. V chlumském mlýně mívali vlastní koně, se kterými jezdil pan Zdychynec. Byli to netolíčtí valaši a kaštanový hnědák se jmenoval Karel. Ten poslouchal pana Zdychynce na slovo. Jednou jsem je sledoval při práci na Borech a obdivoval se Karlově fortelu, jak se s kládou mezi stromy pohyboval.

Jenom kladařstvím se na Doubku živil pan Chromý a později také pan Luter. Zemědělství a kladařinu v Chlumě provozoval pan Šimeček, po chalupě se k nim říkalo k Zad-

ničkům. Podobně se této práci věnoval i pan Velíšek Jiří ze Mříčí. Velíšků mívali 2 páry belgických koní, tmavších fuksů, na které měli i starodávné švábské postroje. U nás pod Kletí se pro postroje užíval více poněmčený název kšíry.

Honza s Ferdou si obhlíží nové pracoviště.

Když jsem sloužil v r. 1948 - 9 ve Čtyřech Dvorech na vojně u jezdecké eskadrony, seznámil jsem se s Láďou Luterem, který tam sloužil u hypomobilních dělostřelců (používali pro přesun děl koně). Jezdili jsme s Láďou společně na dovolenou do Křemže. Asi v 73. roce jsem koupil polomové dříví nad dvorní hájovnou a Láďa mi kmeny stahoval k cestě. Měl pár norických valachů, Honzu a Ferdu, kteří pracovali téměř samostatně. To byl vrchol poslušnosti a samostatnosti kladařských koní.

Ráno jsme přijeli do lesa, Láďa zajel s vozem pod cestu, založil Ferdovi do zástavků (prkna podél vozu) půl kopky sena a s Honzou jsme šli stahovat. Nejdříve zavedl Honzu k nejvzdálenější kládě, zaklesl kolem jejího silnějšího konce řetěz a šel s ním ke stoce nad cestou. Kde řetěz uvolnil, zavěsil rozporku s řetězem do háku u chomoutu a šel s ním pro další kmen. S tím ještě přišli společně, aby ukázal Honzovi, kde má zastavit a šli pro další kládu. Láďa mi řekl, abych zůstal dole a sejmul z klády řetěz, zavěsil ho a popovedl Honzu pár kroků, že pak již dojde sám k němu. S další kládou přišel Hon-

za již bez doprovodu, opatrně si vyhledával cestu a když přišel na místo, kde měl zastavit, otočil se na kládu a čekal. Láďa ho z povzdálí kontroloval, zavolal ještě krok (jeden nebo dva), Honza zabral, popošel podle rozkazu a klády ležely s ma-

Podobně jako u nás se stahovaly kmeny lesních velikánů na celé Sumavě, kde ovšem byly pracovní podmínky ještě těžší a nebezpečnější pro větší hustotu lesa, delší a objemnější kmeny a srážnější a členitější terén. V době mechanizace se začínalo používat pro stahování klád traktorů, což bylo ekonomičtější, ale za čas se zjistilo, že traktory způsobují v lesích po stránce ekologické pěkné "paseky". Z lesů, pro hluk vymizel náš největší kurovitý pták tetřev hlušec a jiné plaché ptactvo a zvěř. Proto se vracejí lesáci raději opět k práci koní a lidí, kteří se do lesní přírody hodí lépe, než hlučné traktory. Například v Bohouškovcích provozuje kladařinu ještě dnes pan Rypota.

Přece nemůžeme soutěžit o co nejrychlejší vymýcení lesů a pralesů, které jsou nejlevnějším zdrojem výroby kyslíku.

- Z. H. -

Honza zatahuje první kládu na skládku.

lým rozdílem přesahu předních konců. Asi v půl dvanácté jsme měli přes polovinu kmenů dole, Honzu zavedl Láďa k vozu a pro zasloužený oves, my jsme se také posilnili a po necelé hodině šel stahovat zase Ferda.

Jeho fortel při práci nebyl již tak samostatný. Někteří koně jsou šikovnější a chytřejší, což určuje i rasa koně, a dlouholeté používání určitých ras k práci a jiných zase ke sportu. O tom bychom si mohli napsat v jiném článku.

Poděkování

Letos, dne 18. března uspořádali hasiči ve Lhotce posezení pro lhotecké ženy a ženy lhoteckých hasičů s pohoštěním a hudbou (2 harmoniky) ve své hasičské klubovně.

Za pěkný večer s pánskou obsluhou, písničkami a popovídáním děkují svým hasičům

ženy ze Lhotky.

Sportovní okénko

Dne 15. dubna 2000 proběhly v prostorách tělocvičny místní ZŠ sokolské ZÁVODY VŠESTRAN-NOSTI mladších a starších žáků a žákyň. Své síly a svaly si zde změřili členové několika sokolských jednot a naši sportovci si v konkurenci vedli velice dobře.

Posuďte sami:

V kategorii

GYMNASTIKA - MLADŠÍ ŽÁCI I skončili v celkovém hodnocení
TROUP Ondřej na 2. místě
a ZIMMERMANN Tomáš na 3. místě.

V kategorii

GYMNASTIKA - MLADŠÍ ŽÁCI II skončili naši takto:

TROUP Pavel - 1. místo
ŠEBESTA Jan - 2. místo
OPEKAR Šimon - 3. místo
KAČER Zdeněk - 5. místo
TROUP Pavel - 6. místo
KOUBA Petr - 7. místo
ZIMMERMANN Tomáš - 8. místo
TROUP Martin - 10. místo
POUR Lukáš - 12. místo

V kategorii

GYMNASTIKA MLADŠÍ ŽÁKYNĚ I vybojovaly dívky v celkovém hodnocení toto pořadí:

JAKEŠOVÁ Markéta - 2. místo
ŠANDEROVÁ Iva - 3. místo

V kategorii

GYMNASTIKA MLADŠÍ ŽÁKYNĚ II získaly naše závodnice tato umístění:

ŠEBESTOVÁ Kateřina - 2. místo
JANDOVÁ Tereza - 4. místo
LINHOVÁ Monika - 10. místo
MAŠKOVÁ Zuzana - 11. místo
KADLECOVÁ Soňa - 13. místo
FUČÍKOVÁ Jana - 16. místo
ŠESTÁKOVÁ Petra - 17. místo
ŠESTÁKOVÁ Andrea - 19. místo

Na plaveckém stadionu v Českém Krumlově proběhly týž den v rámci všestrannosti také závody v plavání, a to s těmito výsledky pro naše sportovce:

V kategorii

MLADŠÍ ŽÁCI II získali:

TROUP Pael - 2. místo
KAČER Zdeněk - 3. místo
ZIMMERMANN Tomáš - 6. místo
POUR Lukáš - 8. místo
OPEKAR Šimon - 9. místo
ŠEBESTA Jan - 10. místo

V kategorii

MLADŠÍ ŽÁKYNĚ naše dívky zaplavaly takto:

JANDOVÁ Barbora - 1. - 2. místo
KADLECOVÁ Soňa - 7. místo
ŠESTÁKOVÁ Petra - 8. místo
ŠEBESTOVÁ Kateřina - 9. místo
LINHOVÁ Monika - 11. místo
FUČÍKOVÁ Jana - 14. místo
VITKOVÁ - 15. místo

V kategorii

STARŠÍ ŽÁKYNĚ I se naše dívky umístily:

MARTÍNKOVÁ - 3. místo
KAČEROVÁ - 4. místo

V kategorii

STARŠÍ ŽÁKYNĚ II zvítězila naše Jana PŘIBÍKOVÁ.

Fotografickou dokumentaci a úplné výsledkové listiny bude možno shlédnout na sokolské nástěnce.

Všem reprezentantům blahopřejeme a děkujeme za úspěšnou reprezentaci!

**- Za obec sokolskou
- BK -**

OZNÁMENÍ:

Dne 10. května v 17:00 hodin se koná tradiční závod Večerní běh Křemží o titul **Mistra údolí Křemežského potoka. Všichni běžci i diváci jsou srdečně zváni. Registrace a start závodu proběhnou u místního kina.**

Dále oznamujeme, že cvičební sezóna Jednoty sokolské končí středou 31. května.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAVŽDY JSME SE ROZLOUČILI

*Marie JANOUŠKOVÁ
Stupná - 86 let*

*Vlasta KONZALOVÁ
Křemže - 58 let*

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

*Marie KOUBOVÁ
Chlum 75 - 75 let*

*Božena VEJSKRABOVÁ
Chlum 3 - 75 let*

*Marie MOUČKOVÁ
Chlum 66 - 75 let*

INFORMACE

SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU

Ve dnech 22. a 23. 5. 2000 bude proveden svoz velkoobjemového odpadu (sporáky, lednice, pračky, nábytek, matrace, koberce)

• Dne 22. 5. bude proveden svoz z osad Křemže, Chlum, Loučej a Lhotka

a dne 23. 5. z Mřičí, Chlumečku, Stupné, Chmelné a Bohoušovic.

Velkoobjemový odpad je nutno uložit poblíž komunikace a nahlásit pí Šimonové, vedoucí Služeb obce Křemže - telefon číslo 741115.

KŘEMEŽSKÝ VELETRH

Zájem o náš veletrh neopadá. Svědčí o tom skutečnost, že ke dni 30. 4. 2000 bylo na obecním úřadě evidováno 185 objednávek vystavovatelů a občerstvovatelů. Letos bude prodloužen "starý" pivní stan, aby se zvětšila kapacita návštěvníků, takže např. Moravanku, která zde bude hrát v neděli odpoledne, si bude moci přijít poslechnout více příznivců. Tak nezapomeňte, veletrh se koná ve dnech **20. - 23. července 2000!**

INFORMACE

STAVEBNÍ ÚŘAD KŘEMŽE INFORMUJE:

S jarním obdobím se jako každý rok silně zvyšuje stavební aktivita. Zima je obdobím přípravy, jak už po stránce zajištění projektové dokumentace, tak po stránce stavební připravenosti, nákup materiálu, zajištění dodávek a subdodávek stavebních prací apod. Trochu se ale v tom shonu pozapomíná, že k vyřízení stavebního povolení, bez kterého nelze stavbu zahájit, je zapotřebí určitého času, se kterým by měl stavebník počítat. Nestáčí pouze vyplnit žádost, kterou stavebník obdrží na stavebním úřadě, a přiložit projektovou dokumentaci, ale že je nutné si uvědomit, že zrealizování stavby je závislé také na vyjádřeních a odborných stanoviscích dotčených orgánů státní správy, správců sítí apod. Bez těchto dokladů, které stavebník musí často z jeho hlediska dost obtížně obstarat, nelze stavební řízení zahájit. Vyřízení stavebního povolení má své zákonné lhůty a stavebník musí počítat s určitou časovou rezervou před vlastním zahájením stavby.

KŘEMŽE NA INTERNETU

(www.kremze.ois.cz)

Podle sdělení Sdružení Oficiálního systému Č. Krumlov (OIS) se zavedením samostatných stránek pro jednotlivé obce usnadnil přímý přístup uživatelů internetu k informacím z obce. Díky lokálnímu správci Mgr. Janu Křížovi, který má velkou zásluhu na rozšíření stránek Křemže v OIS (kromě údajů o Křemži zde naleznete měsíčník Křemežsko, úřední desku OÚ, úplné znění platných místních vyhlášek, informace o Křemežském veletrhu včetně přihlášek a další informace), se návštěvnost stránek Křemže znásobila a Křemže se za období od 1. 1. do 18. 4. 2000 zařadila s 735 návštěvami na 43. místo OIS, přičemž vloni se pohybovala daleko za 100. místem. Křemže se tak dostává do povědomí nejen u nás v Česku, ale i v zahraničí, neboť informace jsou uváděny i německy a anglicky. Bylo by vhodné, aby informace o Křemži byly co nejúplnější, aby možnosti prezentace využili i podnikatelé a dali o sobě vědět. Není to nic náročného - stačí kontaktovat Mgr. Kříže, ani moc finančně nákladné.

Využijte proto této možnosti a dejte o sobě vědět.

- JL -

Pracovníci stavebních úřadů mají za povinnost řádně se seznámit s projektovou dokumentací včetně přiložených vyjádření a stanovisek, která musí být v souladu s povolenou stavbou. Lhůta, kterou ze zákona stavební úřady mají k prostudování a posouzení PD, je 30 dní. Pak teprve následují zákonné lhůty k vyřízení stavebního povolení, územního rozhodnutí, apod. Ve stavebním povolení je vždy uvedena lhůta k dokončení stavby. Pokud stavebník nestihne stavbu v termínu dokončit, má možnost a povinnost požádat stavební úřad o prodloužení této lhůty. Po skončení stavby požádá stavebník stavební úřad o kolaudaci, bez které nelze stavbu používat.

Stavební úřad připomíná, že i stavby přípojek na veřejné rozvodné sítě podléhající stavebnímu povolení musí být před započítáním užívání zkolaudovány. V našem regionu jsou to v poslední době především přípojky plynové. Znovu tedy vyzývá stavební úřad všechny, kdo nemají provedenou kolaudaci plynové přípojky a s ní spojených plynových instalací a hodlají plynové topení používat, že se vystavují sankcím dle § 105 stavebního zákona, kde v odst. 3 písm. b) je výše postihu vyčíslena částkou od 25.000,- do 50.000,- Kč

- JK -

ZÁLOHA NA VODNÉ A STOČNÉ NA MĚSÍC KVĚTEN 2000

se vybírá:

- 10. 5. 2000
- od 12:30 do 17:00 hodin
- 11. 5. 2000
- od 12:30 do 16:00 hodin
- 12. 5. 2000
- od 12:30 do 14:30 hodin

v jídelně Domu služeb ve Křemži.

JIHOČESKÝ ZVONEK

Ve středu 5. dubna 2000 jsme se opět - jako každoročně - připravili do Českého Krumlova na regionální (okresní) kolo pěvecké soutěže Jihočeský zvonek. Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích - konkurence zpěváků - zvláště sólistů - byla veliká, 52 dětí 1. - 9. tříd základních škol a gymnázií, ale přesto jsme se probojovali na přední místa. V nejmladší kategorii si první místo vyzpívala **Zuzana MAŠKOVÁ**, z 5. třídy, ostatní zpěváci, včetně **Michaly PEKTOROVÉ** získali čestná uznání.

V kategorii nejstarších zpěváků lidových písní se na pěkném druhém místě umístila **Marie ROHÁČKOVÁ z 8. B.**

V kategorii umělých písní obsadil **Michal OPEKAR z 9.B.** druhé místo (sám se doprovázel na kytaru), když na nejvyšším stupni - na prvním místě - skončila **Hana MARTÍNKOVÁ z 8.B.** s kytarovým doprovodem **Jany Příbíkové**. Obě děvčata pojedou reprezentovat naši školu i okres Č. Krumlov na oblastní kolo do Č. Budějovic.

Není to poprvé, kdy Křemežští zpívají v nejvyšší soutěži Jihočeského zvonku. Loni zde uspěli hned dvakrát, když právě Hana MARTÍNKOVÁ v sólovém zpěvu a duo Marie ROHÁČKOVÁ s Janou PŘÍBÍKOVOU byly na stříbrné příčce.

Držíme palce i letos v květnu!

- Za všechny zpěváčky -
Jana Příbíková
a Marie Roháčková, 8.B.,
ZŠ Křemže -

V SOBOTU 8. DUBNA JSME NAVŠTÍVILI ZOO V PRAZE

Ráno v 8:00 h jsme nastoupili do autobusu Jihotransu České Budějovice a vyrazili směrem ku Praze. V Budějovicích začínalo pršet a později i trochu sněžit, tak jsme měli strach, jak asi bude v Praze. Praha nás přivítala krásným jarním slunkem a vydrželo svítit celý den.

Společně se vstupenkou jsme u pokladny dostali do ruky orientační plán celé ZOO, ve které je na 350 druhů zvířat, což je asi 2000 kusů zvířat. Z nich 91 je bezprostředně ohrožených vyhynutím. I přesto, že nemáme moc peněz, jsme se stali sponzory dvou zvířátek a přispěli jsme tak na jejich celoroční potravu.

V ZOO se nám všem moc líbilo, proto jsme se domluvili, že tuto ná-

ZOO

POTŘEBUJE PRÁTELE

vštěvu znovu zopakujeme, třeba na podzim.

- Pionýrky oddílu BROUČCI -

VÍTE,

JAK SE ZADĚLÁVÁ A PEČE CHLEBA, ROHLÍKY A OSTATNÍ?

My už ano, protože jsme se o jarních prázdninách byli podívat na exkurzi v Jihočeských pekárnách v Srníně. Paní Zuzana Ostrá, naše oddílová vedoucí, nám celý provoz ukázala a ostatní mistři nám předvedli každý svůj úsek - pekárnu, cukrárnu atd.

Dostali jsem i ochutnat čerstvé pečivo a několik perníčků na cestu domů

- přes vrchol Kleti. Cesta nahoru byla namáhavá a ještě plná sněhu, ale cesta dolů pod lanovkou byla více než strastiplná. Horní polovinu jsme zdolali většinou po zadní části svého těla na všem co bylo po ruce, nejčastěji na igelitových taškách

Na zakončení jsme si dali teplý čaj a polévku v hospodě U Bednářů v Chlumu. Výlet se nám moc líbil.

- Pionýři z oddílu BROUČKŮ -

CO SE STANE VE CHVÍLI, KDY ZVEDNETE TELEFON A OHLÁSÍTE NA TELEFONNÍM ČÍSLE 150 POŽÁR?

To nám ukázali profesionální hasiči v hasičárně v Českém Krumlově. Nejen, že nám předvedli veškerou moderní techniku, ale i některé muzejní kousky hasičských aut, ale i veškeré ochranné pomůcky, které hasiči používají při požáru.

Potom nás všechny vyzvedli stoupající plošinou nad střechy okolních domů.

Dále jsme se vykouпали v českokrumlovském bazénu a užili jsme si báječné odpoledne jarních prázdnin.

Ve středu jsme si vyrazili do ZOO na Hlubokou nad Vltavou a prošli jsme se pěší stezkou.

**- Pionýři z oddílu
BLESKŮ -**

Sdružení MIFER

nabízí

- *tesařské a pokrývačské práce,*
- *montáž sádkokartonu v půdních vestavbách, montáže podlah a palubek*

Karel MIESBAUER
Křemže, Náměstí 39
tel. č. 0337/741443
mobil: 0602/438207

Den dětí

Milé děti, vážení rodiče,

Přijďte s námi oslavit Mezinárodní den dětí dne 3. června 2000, tj. v sobotu, od 13:00 hodin na dětské hřiště ve Spojovací ulici ve Křemži, **v prostoru za bytovkami ZD Křemže.**

Svátek chceme oslavit opravdu netradičně, a tak jsme pro Vás letos nachystali spoustu nových zábavných, ale i zajímavých atrakcí. Vyvrcholením celého odpoledne je vystoupení kouzelníka a bohatá tombola, která čeká na všechny, kteří přijdou a zapojí se do soutěží.

Kromě toho je připraveno posezení v pivním stanu i s hudbou a občerstvením pro všechny přítomné děti a rodiče. Protože oslavujeme Svátek dětí, jistě se s Vámi rodiče zdrží i na diskotéku, která celé odpoledne uzavře. Na ni zveme i všechny -náctileté a starší, kteří se chtějí s námi trochu zadovážet.

Na tuto akci Vás srdečně zvou manželé Petr a Romana Bendovi, p. Radek Konzal, Obecní úřad Křemže a všichni ostatní sponzoři, kteří se na přípravě spolupodíleli a v neposlední řadě od nás PIONÝŘŮ.

-HK-

INZERCE

ELEKTROOPRAVNA CANDRA **Chlum 92**

- **provádí opravy ručního nářadí NAREX, domácích el. spotřebičů ETA, el. motorů,**
- **el. revize.**

Přijem oprav denně od 15:00 do 19:00 h.
Telefon č. 0337/741418